

VI. KÖZLÉSI
KÖZLAP

Kávésok Lapja

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

24. szám

VIII. évfolyam

Szerkesztőség:

Budapest VIII, József-kr. 38. I/5. Tel: 130-375.

Felelős szerkesztő:

GOSZTONYI JENŐ

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII, Rökk Szilárd u. 31. Tel: 131-400

Emlékeztető

NE FELEDKEZZÉK MEG, HOGY . . .

December 16-án (szerdán) d. u. 1 órakor előjárósági ülés.

December 20-ig befizetendő a vigalmi adóközösségben levő kávéházak vigalmi adója.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön-, rokkantellátási- és hadfelszerelési adó.

December 31-ig ki kell fizetni a forgalmi és vigalmi adóhátralékokat

1943.

Január 1-én esedékes a beruházási hozzájárulás negyedévi részlete.

Január 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér harmadik részlete.

Január 5-ig tartoznak bejelenteni a székesfővárosi kir. Pénzügyigazgatóságnál kávé- és teakészletüket azok, akiknek 1939. évi október hó 8-án készleteik voltak és ez a készlet egészben vagy részben megvan.

Január 5-ig be kell jelenteni a kakaópor, kakaómassza csokoládégyurma 1942. december 31-iki készletét

Január 5-ig a Szakmai Családpénztárhoz be kell küldeni a „Havi bejelentési jegyzék”-et.

Minden vendéglátó iparosnak nélkülözhetetlen a **VENDÉGLÁTÓIPARI KORLÁTOZÁSOK** (a vendéglők, kávéházak, kávémérések (espressók), penziók, kifőzések korszmák üzem- és árkorlátozásai) Kapható az ipartestület irodájában. Ára 3.50 P.

Megjelent a **Vendéglátóipari Korlátozások I. pótléka** (az 1942. március 6. óta megjelent újabb rendeletek.) (Megrendelhető az ipartestület irodájában.) Ára: 2,— pengő.

A **MAGYAR KÁVÉSIPARI ÉVKÖNYV** 1941. évi kötete kapható az ipartestület irodájában. Ára 4 P.

Január 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben nem lévő kávéházak vigalmi adója.

Január 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni január havi forgalmi adóátalányukat.

Megjelent a **Kávésipari Tájékoztató** II. kiadása. A kávésipari mestervizsga anyaga. Kapható az ipartestület irodájában.

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága folyó évi december hó 16-án (szerdán) d. u. 1 órakor a testület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1942. december 1.

Dr. Havas Nándor s. k. főjegyző

Kövessy Géza s. k. elnök

Gondolatok az év végén

Izgalmas eseményekkel telt napokat élünk. Benne vagyunk egy minden eddigit felülmuló világháboruban, amely a világ, hazánk és a magunk sorsát fogja eldönteni. Bizunk ügyünk igazságában, harcoló katonáink hősi vitézségében, ugyszintén társadalmunk fegyelmezettségében és ellenálló erejében, hogy ez a nagy harc hazánk győzelmével és újjáépülésével fog végződni.

Természetesen ma minden erkölcsi és gazdasági erő ezt a nagy átfogó célt kell, hogy szolgálja. Hazafias lelkesedéssel és kötelességtudással kell viselnünk mindazokat az áldozatokat és terheket, amelyeket e rendkívüli idők reánk rónak.

A háborús viszonyok által szükségessé tett kötött gazdasági terhek elsősorban azok a gazdasági tényezők érzik meg, amelyek elsőrendű közszükségleti cikkeket termelnek, vagy hoznak forgalomba.

A legelső érdek haretéren küzdő, vérüket ontó katonáink minél jobb ellátása. Ezért háttérbe szorul az itthon maradtak ellátásának kérdése.

Természetesnek és szükségesnek tartjuk a fogyasztás korlátozását és szabályozását, a világszerte — nemcsak a harcoló feleknél, de semleges államokban is — bevezetett jegyrendszereket és egyéb korlátozásokat. Mindenütt vannak hus, zsír, cukor és lisztfogyasztási korlátozások.

„Egészségére válik egy pohárka „Lenyővi”

Hasonló — a rendkívüli helyzet követelte intézkedés a záróra korlátozás is, amely nemcsak az elsötétítési rendelkezéseket szolgálja, de a fűtő és világítóanyagokkal való takarékoskodás érdekeit is.

Nem utolsó szempont az árak szabályozásának ügye, mely rendszer hivatva lenne a rendelkezésre álló készletek árát egy nivón tartani.

Kötetekre terjedne, ha minden egyes intézkedést részletesen ismertetnénk, de erre szükség nincsen, hiszen mindent a maga idején megismertünk és tudomásul vettük.

Iparunk a fennálló nehézségek mellett is igyekszik — még erején felül is — kötelezettségeinek megfelelni és megőrizni azt a nyugodt lelkes hangulatot, amelyre ilyen időkben fokozottabb szükség van. Büszkék vagyunk arra, hogy a mulóban lévő év folyamán egyetlen kartársunk sem került hatósági eljárás alá a fennálló rendelkezések megszegése miatt.

Tudjuk, hogy ezek az idők nem alkalmasak semmiféle nyereszkesedésre, minden törekvésünk csak az, hogy üzemeinket fenntartsuk azokra az időkre amikor a normális gazdaság lehetőségei újra helyreállanak.

Ebben a helyzetben csupán két irányban van kívánnivalónk.

Az egyik: a hatóságok részéről azt szeretnők elérni, hogy iparunkat érintő rendelkezéseik kiadásánál vegyék figyelembe a mi jogos és egzisztenciális érdekeinket is. Sohasem kételkedünk egyes intézkedések szükséges voltában, de azt hisszük, van sok olyan rendelkezés, amely túlnegy a célon és amelyet pontosan betartani alig lehetséges. Egyenlő mértéket szeretnénk más termelési ágakkal szemben. Amikor egyes nyersanyagok ára csak az év folyamán 30—40—60

Családi sör

0.7 literes és

1½ literes palackokban.

Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya.

Salgó gőzmosógymárka és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés.
VI, Vörösmarty ucca 54.
Olcso árak

Mosás lágyított vízben
Pontos kiszolgálás
Telefon: 116-286

százalékkal emeltetett — természetesen hatósági engedéllyel, addig a vendéglátó ipar három év óta mindössze 25—30 százalékkal emelhetette fel árait.

A másik kívánságunk: a közönséggel szemben. Sajnos még mindig van olyan vendég, aki nem hajlandó tudomásul venni a rendkívüli időket és nem akar az előírásokhoz alkalmazkodni. Pedig nagyon nehéz és kínos az ilyen viták elintézése. A magunk részéről mindent elkövetünk, hogy minden jogos igényt kielégítsünk és az amugy is ideges vendéget teljes mértékben kiszolgáljuk.

Mulik az idő és pár nap mulva ujesztendőbe fordulunk. Mit hoz az újév — senki sem tudja, szeretnők, hogy elérkezzék a béke és nyugodt munka ideje.

Kövesy Géza.

A Vendéglátóipari Korlátozások

I. pótléka elkészült, sajtó alatt van és a legközelebbi napokban megjelenik. Magát a Vendéglátó Ipari Korlátozásokat f. é. március 6-án zártuk le. Ez idő óta új rendelkezések és intézkedések adtak ki, amelyeket annak idején a testület körlevelekben közölt az érdekeltekkel. Minthogy azonban az értesítések összegyűjtése és nyilvántartása nehézkes, ipartestületünk elnöksége szükségesnek látta azoknak füzet formájában való újabb összefoglalását. Ez a pótlék technikaiilag ugy van szerkesztve, hogy az újabb rendelkezések betürendben megfelelő helyre beilleszthetők.

E pótlék — mely a december közepéig kiadott rendelkezéseket fogja tartalmazni, darabonként 2 pengős áron kapható testületünk irodájában.

Aki az eredeti „Vendéglátó Ipari Korlátozások” c. füzetet is meg akarja szerezni — amíg a készlet tart — a pótlékkal együtt 5 pengőért kaphatja meg.

Munkaadó! Törődj tanoncoddal!

A szakiskola iskolai rendjének és fegyelmének, valamint a tanítás zavartalan menetének biztosítása érdekében a szakiskola igazgatósága különösen két dologra hívja fel a munkaadót munkaadók figyelmét.

Az első a tanonc iskola látogatásának ellenőrzése, a másik a tanoncok foglalkoztatása.

A tanonc a tanonciskolát a tanviszony egész tartama alatt pontosan látogatni köteles és a munkaadó kötelessége a tanoncot iskolába járattatni, a tanoncot az iskola pontos látogatására rászorítani.

Erre kellő módot nyújt a tanoncok ellenőrző könyvének rendszeres átnézése a főnökök részéről. Leghelyesebb, ha a főnökök a tanonc ellenőrző könyveit minden alkalommal, amikor a tanoncnak az iskolába kellett mennie, a könyvet aznap délután magának bemutatattatja és kézjegyével ellátja. Sok kellemetlenséget, intőt és feljelentést lehet ezzel elkerülni. Az intők és feljelentések elküldésére a tantestületet a tanonctörvény kötelezi és annak szigorú betartását a tanügyi hatóságok a tantestülettől megkövetelik.

Billiárdasztalok vétele, eladása, behuzása

Székek, márvány és kártyaasztalok,
alpakka, üveg és porcellánárak.

Fried Zsigmond és Fia

Budapest, VI., Király u. 44. Telefon: 224-804.

B É B É - E T A P a kész erőleves!

Gyártja: Papp András Erőtlátszerüzem

Budapest, III., Hévízi-ut 4/6.

Telefon: 362-782, 163-011.

A tanoncok szakszerű oktatása terén pedig a tanonctartó munkaadók ne várjanak el mindent a szakiskolától. A szakiskola csak rendszerbe foglalt elméleti szakismeretet nyújthat, illetve kimélyítheti azokat, de nem áll módjában a tanoncot mestersége fogásaira megtanítani, ezeket a tanonc csak az üzemben sajátíthatják el. A tanonctörvény egyébként ki is mondja, hogy a munkaadó köteles a tanoncot iparának gyakorlati ismeretében komoly odaadással kiképezni, vagy erre rendelt szakképzett helyettese által kiképeztetni. Ez pedig csak úgy érhető el, ha a tanoncot főnöke a tanidő tartama alatt az üzem minden ágazatában foglalkoztatja. Mit várhatunk az olyan tanonctól, akit főnöke a 3 vagy 4 éves szerződési idő alatt csak ujságosként foglalkoztat? Tanuljon meg az üzemben a tanonc mindent, a pohármosástól kezdve a felszolgálásig, csak akkor számíthatunk arra, hogy az iskola és a főnökök közös munkája gondoskodott a megfelelő szakképzett utánpótlásról.

Minderről és a tanonctörvény egyéb kérdéseiről a legközelebbi napokban körlevél útján még bővebben tájékoztatjuk a tanonctartó főnököket, kérjük annak beható tanulmányozását és pontos betartását.

Ipari ügyek

A szilveszteri záróra

Ügyében a belügyminiszter a következő rendeletet adta ki: Az 5.550—1942. M. E. számú rendelet 3. §-ban kapott felhatalmazás alapján 1942. évi december hó 31. napján mindennemű nyilvános étkező- és szórakozóhelyiség nyitvatartását, továbbá az említett helyeken szokásos szórakoztató zenélést az ország területén éjjel 1 óráig engedélyezem.

Felhatalmazom egyben az elsőfoku rendőrhatalóságokat, illetőleg a m. kir. rendőrség budapesti főkapitányát, hogy e napon a színi, mozgófénykép és egyéb előadások, továbbá hangversenyek, táncmulatságok és össztáncok tartását a 64.753—1901. B. M. számú rendelet értelmében megszerzendő előzetes engedély alapján szintén éjjeli 1 óráig engedélyezhessék.

Budapest, 1942. évi december hó 12-én.

dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.
m. kir. belügyminiszter.

Malacpecsenyét csak husos napokon lehet árusítani és felszolgálni.

Ismeretes, hogy a közellátási miniszter legutóbb engedélyt adott arra, hogy a malacot úgy köz., mint magánfogyasztás céljára külön hatósági engedély nélkül is szabad levágni, azonban a malac 15 kg-nál nehezebb és két hónaposnál idősebb nem lehet.

A helytelen értelmezések elkerülésére illetékes helyén megállapítják, hogy ugyan hatósági engedély nélkül vágható le a 15 kilogrammnál és kéthónaposnál nem súlyosabb, illetve idősebb malac, azonban azoknak husa csak kizárólag husos napokon, tehát kedd, szerda és péntek kivételével árusítható a hentesüzletekben. Ugyanúgy a vendéglátó üzemekben is malacokból készített ételek csak husos napokon szolgálhatók fel.

A vendéglők és étkezőüzemek is kötelesek beszolgáltatni a liba és kacsaszirt.

A baromfi forgalmának és felhasználásának szabályozásáról szóló rendelet, mint illetékes helyről közlik, az ugynevezett nagyfogyasztókra is, vagyis azokra is vonatkozik, akik a nagyvásártelenen vásárlási igazolvánnyal szerzik be a baromfit. Az általuk felbontott teljes liba és kacsaszirtadékat, amely a libánál a vágott súly 22 százaléka, a kacsánál 20 százaléknál nem lehet kevesebb, kötelesek friss állapotban naponként a Magyar Libamájkitiveli Egyesülés zsírolvasztó üzemének (Mész-hűtőház, IX. Tóth Kálmán utca 8—10.) a hatóság által megállapított áron beszolgáltatni.

A lőtt vad ára.

A közellátásügyi miniszter megállapította a lőtt vad legmagasabb termelői, nagy kereskedői és fogyasztói árát. A termelők, illetve a vadászterületek bérlői, vadászok, vadászegyesületek, stb. részéről a vadászat helyéhez legközelebbi vasútállomásra szállított, illetve átadott lőtt vadért felszámítható legmagasabb termelői árak az ország egész területén a következők: nyul 2 óz 2.30, szarvas 2, vaddisznó 2 pengő kg-kint, fácánkakas 5.30, fácántyúk 4.50 P darabonkint.

A nagykereskedői árak 50—100 fillérrel magasabbak a termelői áraknál.

A lőtt vad legmagasabb fogyasztói ára: nyul borbén 2.40, nyulhus egészben (nyuzva) 3.30 pengő kg-kint, fácánkakas 6.60, fácántyúk 5.60 pengő darabonkint. Kimérve, részenként történő forgalombahozatal esetén az árak a következők: nyul, comb, gerince egy darabban 4.20, gerinc 5, comb 3.60, eleje 1.50, szarvas gerince csont nélkül 5.50, comb 4, szegy (oldal) 1.50, lapocka 3, nyul (tarja) 2, őzgerinc 5.30, comb 4, lapocka 3, pörköltnek való (szegy, mell) 1.50, nagy (tarja) 2, vaddisznó hus 3, fej, láb, 0.40 pengő kg-kint. A rendelet kimondja, hogy a vendéglátó iparosoknak, feldolgozó üzemeknek, közintézményeknek, hadiüzemeknek egy

MINDENNAPI REGGELINK

A szemeskávó őshazája Afrika, a teafé Ázsia, a kakaó pedig Amerika. Csak a cikóriakávét, a zamatos, finoman illatozó Franck cikóriakávét édes gyermeke az öreg Európának, különösen pedig ős hazánk áldott földjének. A felsorolt négy élvezeti cikk közül a cikóriakávét a legújabb keletű, azonban nem marad el értékben a másik három mögött. Ugyis mint zamatosító, de önállóan is tökéletesen megállja a helyét és érvényesíti sajátos, pompás ízét, valamint különleges illatát több mint 100 esztendeje.

Franck.

Cikóriakávé

Dietzl palackborok

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

tételben legalább 30 kg. vagy havonként 300 kg lőt, vad eladása esetén a megállapított fogyasztói árból legalább 5 százalék engedményt kell adni.

Döntés a zsidó üzletvezetők alkalmazásáról.

A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium egy konkrét ügy kapcsán úgy döntött, hogy az ipartörvénynek az a rendelkezése, amely szerint üzletvezető csak az lehet, aki saját személyében mindazokat a feltételeket igazolja, amelyek az illető iparnak önálló gyakorlásához szükségesek, vonatkozik a keresztény származásra is. Az ipar önálló gyakorlásának — bizonyos kivételektől eltekintve — a keresztény származás is előfeltétele, ezért az 1939:IV. tc. szempontjából zsidónak tekintendő személy üzletvezetőként való bejelentése tudomásul nem vehető. Természetes azonban, hogy ez a rendelkezés csak a II. zsidótörvény (1939:IV. tc.) életbeléptetése után üzletvezetőként bejelentett zsidók esetében alkalmazható.

Háborus ügyek

Sebesültek megvendégelése. Örömmel jelentjük, hogy kartársaink mind nagyobb számban látják vendégül sebesült hőseinket. Az elsők között volt a Royal étterem és kávéházi üzemeket bérlő Rt., amely 35 sebesült honvédet látott vendégül teljes vacsorára, itallal. Ugy a tiszték, mint a sebesült honvédek és kísérőik a legnagyobb elragadtatással köszönték meg a vendéglátást. Hasonlóképp Gärtner József és Dangel Ferenc, a Westend kávéház tulajdonosai vendégül láttak száz sebesült honvédet. A egyszerű uzsonna elfogyasztása után Gärtner Józsefné cigarettával ezüst szipkával és cigarettatárcával lepte meg a sebesülteket.

Kérjük kartársainkat, közöljék velünk a sebesült honvédek meghívását.

Hírlapok beküldése. Ujból felkérjük kartársainkat, hogy kiolvasott képes lapjaikat küldjék be testületünk irodájába a Vörös Kereszt kórházak részére való kézbesítés céljából.

Dr. Burgyán

rum és likörgyár
B u d a p e s t,

V., Thököly ut 34. Tel.: 225-780 és 227-770

Hungária borpince

hordós és palack fajborai kiválóak
iroda: BUDAPEST, V., ZRINYI-U. 7.

Telefon: 181 214

Kávéházak

élelmiszer szükségletüket
legjobban fedezhetik a „Ceylon” kávé és tea szaküzletnél, VI., Csengery u. 29,
Telefon: 224-597.

H I R E K

Előjárósági ülés.

Az 1942. évi december havi előjárósági ülés a közeledő karácsonyi ünnepre való tekintettel már december hó 16-án (szerdán) déli 1 órakor fog a testület tanácsstermében megtartatni. A napirenden lévő aktuális kérdésekre való tekintettel kívánatos, hogy az előjáróság tagjai minél nagyobb számban vegyenek részt.

Újévi ajándékok megváltása.

Ismételten felhívjuk kartársaink figyelmét, hogy az újévi ajándékok megváltását, illetőleg a megváltás összegét a testületi pénzbeszedő által bemutató iven ajánlják fel, hogy módunkban legyen az ennek megtörténtét tartalmazó plakátokat idejekorán kikézbessíteni.

Haggenmacher Oszkár elhunyt.

A magyar közgazdasági életet nagy veszteség érte. Haggenmacher Oszkár, a Dreher-Haggenmacher sörgyár ügyvezető alelnöke, a Hungária nagyszálló Rt. elnöke, számos nagyvállalat vezetője, f. é. dec. 8-án 68 éves korában elhunyt. A megboldogult neve és működése értékes alkotásokkal forrott össze, iparunknak mindig igaz barátja és jó-akarója volt. Elhunytát nagyszámu tekintélyes családján kívül a magyar közgazdasági élet egyeteme gyászolja — Emlékét kegyelettel őrizzük.

Az Országos Iparegyesület jubileuma.

F. hó 6-án tartotta diszkozgyűlését az Országos Ipari egyesület, amelyen megünnepelte százados fennállását József királyi herceg védnök megnyitó szavai után Kenéz Béla volt kereskedelmi miniszter a reformkorszak nagy alkotásairól emlékezett meg és azokról a nagy gondolatokról, amelyek ezt a korszakot jellemezték. Ezután a kormány nevében Varga József iparügyi miniszter köszöntötte a jubiláló egyesületet. Az ünnepségen ipartestületünk küldöttsége is megjelent Kövessy Géza elnök vezetésével.

Új adóközösség a vendéglátó iparban.

A korcsmárosok érdekeltségének kérelmére a m. kir. pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a budapesti korcsmárosok külön adóközösséget alakítsanak.

Adóközösségi vallomások beküldése.

Az adóközösségi vallomások beküldésének határideje dec. 15-ével lejárt. Mégis kartársaink egy része nem küldötte be vallomásait és belépési nyilatkozatait. Nyomatékosan felhívjuk a késedelmeskedőket, hogy legkésőbb f. hó 20-ig küldjék be az említett iratokat, mert e nappal az adóközösségi jelentkezéseket lezárjuk.

A török vendéglők nem adnak az ételhez kenyeret.

Törökországban a vendéglőkben a jövőben egyáltalán nem szabad kenyeret kiszolgáltatni még jegy ellenében sem. A vendégeknek tehát magukkal kell hozni a kenyeret.

„Kérek még egy pohár
MECSEKIT!”

Jó bornak nem kell cégér, csak

Forgalomba hozza: Erdélyrészi fürdők Szövetsége bpesti kirendeltsége
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 1. Telefon: 130.840. Házhoz szállítjuk!

BORSZÉKI BORVIZ!

szárból méz sajtolható, s ezzel a mézzel édesíthető meg a kávé.

Németországban feltalálták a tejkockát.

14 kg tejkocka — 450 liter tej.

A legtöbb találmány keletkezését a véletlennek köszönheti. Így egy kávéautomata szemlélésénél, mely 10 pfennig bedobása ellenében egy kis adag kávé ad, valakinek az a gondolata támadt, milyen jó lenne ide egy „tejautomatát” is felállítani. Ebből a gondolathoz azután tervek és kísérletek születtek, míg végül Karl Vogtnak sikerült a „tejkocka” gondolatát megvalósítani.

Olyan eljárást dolgozott ki, melynek segítségével a tejet kockaalkarában konzerválják úgy, hogy semminemű nedvességet nem vesz fel többé és így megsavanyodás nem állhat elő.

Ez év folyamán Holsteinban gyárat építenek, melyben kizárólag ilyen tejkockákat állítanak majd elő. Ha az előállítás nagymértékben megindul, úgy az újfajta tejkocka a gyakorlatban forradalmi újítást fog jelenteni a tejüzemek számára.

Egy ilyen 5 grammos tejkocka egynolcad liter tejet ad és egy 14 kg-os csomagból mely 2700 darab tejkockát tartalmaz, 450 liter hideg vagy meleg tej nyerhető. 100.000 liter tej 223 csomagban elfér és kétharmaddal kevesebb helyet foglal el, mint a poralakban elkészített tej. Amellett a tejkockának olyan kiváló tulajdonságokat tulajdonítanak, melyek a poralakban konzervált tejet jóval felülmúlják. Így a tejkockából előállított tej 3 napig is eláll anélkül, hogy megsavanyodna. A tejkockákat a csecsemők részére értékes vitaminokkal dolgozzák össze. Ez a találmány népgazdasági szempontból is óriási jelentőségű.

Ideális sertés.

Jutland félszigeten levágtak egy sertést, amelynek nem 8, hanem 9 pár bordája volt. Minthogy találtak egy kant is, amely ugyanilyen tulajdonsággal rendelkezett, ki akarnak tenyészteni egy olyan fajtát is, amely 18 kotlettet szolgáltat.

Mérlegképes könyvelő órákonyvelést, OTI, MABI, adókezelést olcsón vállal. Cím az Ipartestület irodájában.

Adagolják a kávé Amerikában.

Mint Washingtonból jelentik, az amerikai kormány elhatározta, hogy betiltja a kávé kicsinyben való eladását. A készletek összegyűjtése után az államszövetség minden államában megállapítják a kávé fejalagját.

Egymillió font kávé

van a braziliai raktárakban. A hajóhiány miatt nem lehet elszállítani. Portorikó és Kuba raktáraiban ugyanígy hever rengeteg cukor.

Rossz a gyomra?

a BARBARA rendbehozza!

Dr. Nosedá gyártmány

Megkezdte működését az Országos Iparügyi Munkaügyi Felügyelőség.

Közöltük annakidején, hogy az iparügyi kormányzat megszervezte az Országos Iparügyi munkafelügyelőséget. A felügyelőségnek az a feladata, hogy az iparban alkalmazottak munkaviszonyaira vonatkozó jogszabályok betartását ellenőrizze. A munkaügyi felügyelőség november 1-én kezdte meg működését. Hivatali helyiségei Budapesten, V. Széchenyi u. 15. szám alatt vannak. Telefonszáma: 114—650 és 114—659.

A francia

kormány által kiküldött bizottság — jelenteni a Temps — minap számolt be azokról a kísérletekről, amelyeket kenyérlisztnak és cukorrépának keverésével végeztek. A bizottság arra a megállapításra jutott, hogy 85 százalék kenyérlisz és 15 százalék cukorrépa-pulp keverésével kitűnő ízű fehér kenyeret lehet sütni. Ennek a kenyérnek tápértéke magasabb, mint a 98 százalékban lisztből sült kenyéré. Minden 100 kiló kenyérnél meg lehet takarítani kerekén 15 kilogramm gabonát, ami aztán állati takarmányozásra használható fel.

Kartársaink figyelmébe

ajánljuk Weiss János újverbászi likőr- és rumgyáros bor- és szesznagykereskedőnek a Nemzetközi Vásáron kiállított és elsőrendűnek elismert Mokka-crém, Kupicás borát, likőreit, Brandyját, Borait, pálinkáit és rumfajtáit. Tel.: Újverbász: 58. és 78. sz.

Fontos figyelmeztetés!

Saját érdekükben kérjük a kávé (vendéglős) kartársakat, hogy valódi Gessler Altvater üvegből se adjanak mást, mint eredeti Gessler Altvater, mert az eredeti Gessler Altvater az ellenőrzés során könnyen megkülönböztethető a

DRABEK FERENC

okl. gépészmérnök gépgyára

Budapest, VIII., Bókay János ucca 14. szám.

Szállít: Hűtőgéosztály telefon: 138—881.

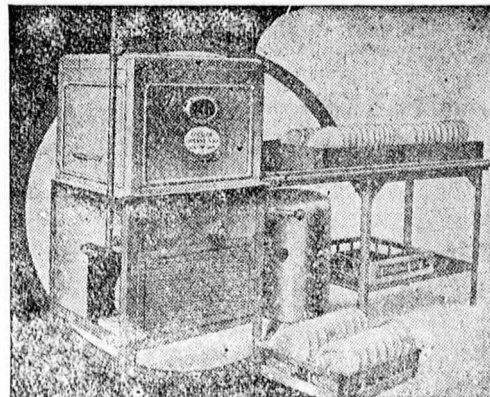
Linde hűtőgéppel felszerelt elektromos, automatikus szekrényeket, vitrineket, fagylaltgyártó és konzerváló berendezéseket, önműködő spachtlizókat, hűtőkamrákat stb.

Gechter és Kühne habverő, cukrász- és csokoládéipari gépeket Sebastian Wenz elektromos automatikus cukrász- és péksütőkemencéket.

Behr dagasztógépeket.

Torro automatikus edénymosogatógépeket stb. stb.

Kérjen díjmentes árajánlatot!

Önműködő edénymosogató

nem valódi Gessler Altvatertől és így felesleges kellemetlenségnek teszi ki magát, aki mást ad valódi Gessler Altvater helyett.

Ipari és közigazgatási ügyek

A munkavállaló betegségének bejelentési határideje.

Ha a munkavállaló valamely hónapban elvégezni a gyermeknevelési pótlékra jogosító munkateljesítményt és azután lesz beteg, betegségét a következő havi bejelentési jegyzékben nem kell bejelenteni, mert részére a gyermeknevelési pótlék nem betegség címén, hanem munkateljesítmény alapján jár. Betegségét csak abban az esetben kell a következő naptári hónap 5.éig havi bejelentési jegyzéken jelenteni, ha a betegség megakadályozza a munkavállalót a jogosító munkateljesítmény elvégzésében. (5809—1942. OIBCs) (Közig. Ért. 13—1942. sz.)

Ki tekinthető művezetőnek?

A 3000—1938. Ip. M. számú rendelet alkalmazása szempontjából művezetőnek kell tekinteni az alárendelt alkalmazottak számára tekintet nélkül azt az ipari alkalmazottat, aki termelő munkában vezető szerepet végez oly módon, hogy az alája rendelt alkalmazottak munkáját irányítja és eközben tulnyomólag szellemi munkát végez. (49.298—1942. Ip. M.)

Munkának éjjel végzése.

Éjjeli munka bevezetéséhez, vagy folytatásához a fennálló törvényes rendelkezések értelmében külön iparhatósági engedély nem szükséges. Ha azonban az üzem, vagy vállalat nőket, vagy 18 éven aluli munkavállalókat is kíván foglalkoztatni éjjeli munkával, az illetékes m. kir. kerületi iparfelügyelő útján a m. kir. iparügyi miniszter előzetes engedélyét kell kérni. (60.375—1942. Ip. M.)

Tulmunkadíj fizetése.

Az iparügyi miniszter a felmerült kétségek elosztása érdekében megállapította, hogy nincsen olyan jogszabály, amely a tulmunkadíj fizetésének kötelezettségét megszüntetne volna, ezek szerint a hatályokban egyébként felfüggesztett munkaidőt szabályozó rendeleteknek, valamint a hatályban lévő legkisebb munkabéreket megállapító határozatoknak a meghatározott időn túl végzett munka magasabb díjazására vonatkozó rendelkezéseit ma is alkalmazni kell. (46.728—1942. Ip. M.)

Birói döntés a tulórákról.

A budapesti királyi törvényszék — 27. Pf. 1306—1941. Krt. 536. szám alatt — érdekes elvi döntést hozott egy tulóradíjkövetelés ügyében. A bíróság elvi döntése teljesen új helyzetet teremtett és szakított az eddigi szokásokkal.

A bíróság elvi jelentőségű döntése ugyanis kimondotta (a fentebb idézett ítéletében), hogy a tulóradíjat a szolgálatból való kilépés után csak abban az esetben lehet visszamenőleg — megállapítani, ha az alkalmazott a naponta teljesített tulórákról részletes és pontos feljegyzést vezetett és a feljegyzett adatok helyességét tanukkal vagy egyébként hitelt érdemlő módon tudja bizonyítani. De szükséges még ezenkívül az is, hogy a tulóradíj kiszámításánál csak a készpénzfizetés veendő figyelembe, a természetbeni járandóságok után pótlék nincsen.

Ebből következik a munkaadónak is az a kötelessége, hogy az esetleges tulórárt maga is hitelt érdemlően igazolja. Ezért kell a munkaidőről, a kifizetésekről és az esetleges tulórákról könyvet vezetni, hanem azt az alkalmazottal is

mindig alá kell iratni, így aztán senki nem bizonyíthat mást, mint amit aláírt.

Iparüzési jog elvonásának következménye.

Az iparüzési jognak a m. kir. közigazgatási bíróság jogerős ítéletével történt elvonása azzal a következménnyel jár, hogy az ítélet kikézésítése után az iparüzést azonnal abba kell hagyni. Az ítélet közlését tartalmazó határozat el- len tehát semmiféle jogorvoslatnak sincs helye.

Lehet-e önálló iparos más alkalmazottja?

Iparjogi döntvényeink értelmében önálló iparos ugyan, azon szakmában más iparosnak alkalmazottja egyidejűleg nem lehet.

Uj telefon: 426—117.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 183-439. — Üveg és porcellán

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb.

Telefon: 423-329, 423-363.

Berkovits

papíráru gyár kávéházi, éttermi és cukrászati kellékek

B u d a p e s t, VII. Sip utca 4.

Telefon: 223—891.

Felelős kiadó: DR. GAÁL ENDRE.

Lakása: Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 31.

Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája

Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti

Amikor biztosít, gondoljon a **Gazdák Biztosító Szövetkezetére**

Alapítása óta keresztény és magyar. Mindent biztosít.

Központi igazgatóság: Budapest, IX., Üllői-ut 1. Telefon: 187-870.